

РИЗИКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Одна із основних проблем банківської системи України – низький рівень її капіталізації. Якщо для багатьох країн звичайною є ситуація, коли сумарний капітал банківської системи в три рази перевищує внутрішній валовий продукт, то капітали українських банків складають не більше половини ВВП.

Сьогодні українська фінансово-кредитна система значною мірою є вразливою щодо різного роду стресових ситуацій. Адже стрімке зростання кредитних портфелів банків відбувається на тлі макроекономічної та політичної невизначеності і ще не пройшло випробування часом. Серед інших проблем банківського сектора є його значна концентрація в окремих контрагентах та галузях, високий рівень доларизації банківських операцій, слабка юридична база щодо захисту прав кредиторів, недостатньо жорсткі стандарти щодо видачі кредитів та ризик-менеджменту, а також відставання розвитку державного регулювання та банківського нагляду від розвитку ринку.

За міжнародними стандартами рівень ризиків у банківській системі України є досить високим. За даними міжнародного рейтингового агентства Standard Poor's Україна належить до останньої, найбільш слабкої групи щодо оцінки ризиків.

Незважаючи на нестабільну політичну ситуацію та інфляційний тиск, темпи макроекономічного зростання в Україні залишаються досить високими, що сприяє розвитку і підтримці кредитоспроможності банків, а також певному зниженню підприємницьких і кредитних ризиків у банківському секторі, рівень яких все ж таки оцінюється як підвищений.

Поступовому розвитку банківської системи сприятимуть зміцнення і підвищення прозорості українських компаній, зростання добробуту населення та диверсифікація банківського бізнесу.

У першому півріччі 2008 р. іноземні інвестори вклали в економіку України 6,7 млрд. дол. США. В умовах кризи ліквідності банківської системи США і європейських країн відбувається значний відтік іноземних коштів із фінансового ринку України. Але вітчизняні банки не припинили кредитування суб'єктів господарювання (минулого року кредити склали 127 %, цього року – 123), вони знаходять своїх клієнтів і співпрацюють з ними. Щоправда, уповільнилося (майже у 2 рази) зростання темпів споживчого кредитування, оскільки фінансові установи почали серйозніше враховувати його ризики і наслідки міжнародної фінансової кризи. Наші співвітчизники вже позичили у банків 200 млрд. грн., 85 % з яких витратили на купівлю імпортованих товарів. Це – проїдання в борг.

Швидке зростання обсягів кредитування і різке підвищення рівня боргового навантаження в умовах, коли кредитна культура є ще недостатньо

сформованою, а процедури ризик-менеджменту – недостатньо ефективними, можуть надалі обернутися значними проблемами для вітчизняної економіки і роблять банківську систему вразливою щодо наслідків можливого погіршення ринкової кон'юнктури.

В останні роки спостерігається зростання обсягів банківських депозитів, які є значно меншими за обсяги кредитування. Це змушує фінансово-кредитні установи активно залучати кошти, необхідні для рефінансування, за кордоном. Приплив іноземного капіталу і позикових коштів у банківський сектор є прагматичним, але тривалим, цьому сприяє збільшення іноземної участі в банківському секторі України. Проте іноземні стратегічні інвестори не в змозі повністю захистити наші банки від високих кредитних і галузевих ризиків.

Для розвитку економіки та бізнесу необхідні прогнозовані, стабільні інфляція і валютний курс. Тільки тоді бізнес зможе раціонально планувати свою діяльність, а економіка набиратиме обертів.

Лис, І.М. Ризики банківської системи України в умовах міжнародної фінансової кризи [Текст] / І.М. Лис // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 жовтня 2008 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – Т. 1. – С. 47-48.